Openbaar besprekingsverslag
Commissie Cultureel Erfgoed

Datum	:	11 juli 2022
Aanwezig	:	Dhr. Doodeheefver, dhr. Crols, dhr. De Graaf, dhr. Vriezelaar, dhr. Lebbink, mw. Erinkveld-Ras, mw. Brethouwer, mw. Oonk (gemeente Aalten)
Afwezig	:	Weth. Kok, Burg. Stapelkamp
Notulist	:	S.W.W. Lammers

1. Opening
De voorzitter heet de aanwezigen welkom.

2. Agenda vaststelling
De agenda is akkoord.

3. Besprekingsverslag van de vergadering d.d. 11 april 2022
Tekstueel en inhoudelijk
Pagina 1: drempelbedrag subsidie kleine monumentale projecten
Dhr. De Graaf vraagt of er al iets is gedaan met het advies naar B&W toe omtrent het drempelbedrag voor subsidie voor kleinere monumentale projecten en het toekennen van een bijdrage vanuit de gemeente voor het onderhoud van kleine elementen.
Mw. Oonk geeft aan dat ze de kwestie heeft aangekaart bij de Rijksdienst. Ook daar wordt erkend dat kleine elementen tussen wal en schip vallen. Ze nemen het in ieder geval mee in de evaluatie. Als gemeente gaan we kijken of er eind dit jaar budget over is en of we dat dan richting de koepel kunnen doen. Er is zeker een bereidwilligheid om een helpende hand toe te reiken en om naar een praktische oplossing te zoeken.

Pagina 2, punt 4: erfgoedfestival
Dhr. Crols licht toe dat het erfgoed festival zeer geslaagd was. De SRV wagen heeft rondgetoerd. Het festival is door corona uitgesteld, maar is duidelijk niet uit beeld geraakt. Er was een grote opkomst. Mw. Oonk vult aan dat er verschillende sprekers over diverse onderwerpen waren, waar je in een kleinere setting bij kon aansluiten. Ook als gemeenten zijn we nauw betrokken geweest. Burgemeester Stapelkamp heeft op een solex het project geopend, samen met mw. Looman van het Waterschap. Het is een mooie afsluiting van het project. Dat wil overigens niet zeggen dat er geen aandacht meer voor de Wederopbouwperiode is.
Mw. Erinkveld-Ras merkt op dat vooral de mensen wonende rondom de gemeente Oude IJsselstreek het festival hebben bezocht. De plus van de SRV wagen is dan ook dat je een groter gebied bereikt. Dhr. Crols sluit af dat er nu een evaluatie gaat plaatsvinden, korte termijn en lange termijn. Het was een succesvol experiment en project.
Dhr. Lebbink voegt hieraan toe dat hij weet dat de Liemers ook zeer geïnteresseerd is in dit project en dat ook Duiven, Westervoort en Zevenaar zich graag willen aansluiten bij dit project.

Pagina 2, agendapunt 5: Karakteristiek pand Gelkinkweg 12 in De Heurne, plan voor sloop en nieuwbouw
Mw. Erinkveld – Ras merkt op dat ze teleurgesteld is, omdat het pand Gelkinkweg 12 in de Heurne is gesloopt. Hetzelfde geldt voor het pand aan de Lage Heurnseweg. Beide sloopvergunningen zijn van rechtsweg verleend. Mw. Erinkveld-Ras uit dat ze dit een zorgpunt vindt. Mw. Oonk geeft aan dat dit punt de volgende keer weer wordt geagendeerd, zodat het kan worden besproken in samenhang met de werkwijze.
Dhr. Crols geeft aan dat de monumentenwacht een belangrijke rol kan spelen om de stand van zaken in kaart te brengen. Helaas ontstaan er steeds vaker discussies met eigenaren, echter daar is de monumentenwacht niet voor. We gaan bekijken hoe we daar mee om moeten gaan, om dit soort ontwikkelingen te voorkomen.
Dhr. Lebbink benadrukt dat dit soort ontwikkelingen niet door de commissie op prijs wordt gesteld.
Dhr. Crols vult aan dat dit zaken zijn die in de corona periode hebben plaatsgevonden, wellicht zijn dit factoren die hierin mogelijk een rol hebben gespeeld.
Mw. Oonk voegt hieraan toe dat de gemeente bepaalde zaken en de werkwijze in de verordening heeft beschreven. Ze verwijst naar deze verordening voor de werkwijze. Daarnaast benadrukt mw. Oonk dat het goed is om samen te kijken hoe de volgende keer het proces goed ingestoken wordt en het zou moeten verlopen. Wat ligt er vast en wie adviseert waar over. Binnen de gemeente wordt veel belang gehecht aan het advies van het Gelders Genootschap, als het ware het ‘geweten van het erfgoed’.
Mw. Erinkveld-Ras is het ermee eens dat over het beleid goed wordt nagedacht, echter in de uitvoering gaat er wel eens wat mis, ook met betrekking tot archeologie. Volgens haar is hierin nog wel wat werk te verrichten en ze vraagt met klem aandacht hiervoor.
Dhr. Crols reageert dat bij de Gelkinkweg is aangegeven dat het casco zou blijven staan. Bij de Lage Heurnseweg is niet gesignaleerd dat gesloopt en vervangen zou moeten worden.
Mw. Erinkveld-Ras spreekt haar bezorgdheid hierover uit en wijst erop dat de vergunningen van rechtswege zijn verleend.
Mw. Oonk merkt op dat het niet altijd rendabel is om zo’n pand op te knappen. Uit onderzoek kan blijken of de renovatie haalbaar is. Dhr. Crols vult aan dat het in zijn algemeenheid nu de tendens is dat het duurzamer is om te renoveren dan om te slopen. Mw. Erinkveld-Ras vraagt of hij deze informatie kan doorsturen. Dhr. Lebbink antwoordt dat er een landelijke werkgroep is die zich hiermee bezig houdt.

ACTIE: agenderen sloopvergunningen Gelkinkweg 12 en Lage Heurnseweg en de werkwijze.

Mw. Brethouwer komt binnen en neemt plaats in de vergadering.

Pagina 3, met betrekking tot de Joodse Begraafplaats Bredevoort
Dhr. De Graaf heeft een subsidieaanvraag ingediend. Naar zijn mening wordt het nu een erg ambtelijke situatie, omdat tot in detail de kosten moeten worden opgegeven. De begraafplaats wordt onderhouden door vrijwilligers en zij hebben zich ingezet om geld bij elkaar te krijgen. Op deze manier zijn de regels door vrijwilligers niet meer behapbaar. Zo’n gemeentelijk monument dat echt aan onderhoud onderhevig is, moet voortvarend worden aangepakt. Bij iedere vertraging stijgen de prijzen.
Mw. Oonk licht toe dat de subsidieregeling inderdaad zo in elkaar zit. Ze stelt voor om een gesprek aan te vragen met dhr. Bulsink, hij ondersteunt tijdelijk.

Pagina 4, begraafplaats Piet Heinstraat
Mw. Oonk vertelt dat ze samen met de medewerkers van de buitendienst ter plekke de situatie heeft bekeken en dat er afspraken zijn gemaakt die schriftelijk zijn bevestigd naar de parochie.

4. Ingekomen stukken/stukken ter kennisname

- Luikenproject
  Mw. Oonk licht toe, dat het tot 1 juli mogelijk was om via het Leaderproject subsidie aan te vragen voor boerderijen van voor 1965. Maximale bedrag tot 2100 euro om renovatie van luiken te stimuleren of om luiken aan te brengen. Een mooi project, waar hopelijk veel gebruik van wordt gemaakt. Zodra het aantal aanvragen bekend is, delen we dit met de commissieleden.
- Afsluiting Wederopbouwproject Een Nieuwe Tijd!
  Zie agendapunt 3.
- Ludgerpad
  Dhr. De Graaf geeft aan dat het Ludgerpad een onderdeel is van het LAW netwerk (langeafstandswandelroutes) in de Achterhoek. Het is een zoveel mogelijk historisch gereconstrueerde route die Ludger rond het jaar 1800 heeft bereisd. De route loopt van Zutphen tot aan Munster. Het laatste deel naar Munster is nog niet gereed en nu gaan we het Nederlandse deel tot de grens van Winterswijk realiseren. De financiën zijn bijeen. Planning is om de route het late najaar of vroege voorjaar gereed te hebben. Achterhoek Toerisme pakt dit op, de logo's en de uitvoering wordt identiek. De gemeenten hebben ook positief gereageerd.
  Dhr. Doodeheefver vraagt of er nog een vervolg komt op het mooie blad 'Glossy'. Dhr De Graaf antwoordt dat dit blad een eenmalige uitgave was.
  Mw. Oonk vraagt of er nog een bijzondere openingsactiviteit gaat komen, bijvoorbeeld de estafetteloop van de ene gemeentegrens naar de andere. We zijn als gemeente hier graag bij betrokken.

5. Rijksmonument De Ahof, Polstraat 9, Aalten
Het plan betreft herstel/renovatie en isolatie van het dak, zodat het aan de moderne tijd is aangepast.

Dhr. Crols van Gelders Genootschap geeft aan dat het plan nog niet aan de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit is voorgelegd en dus nog bekeken moet worden. Dhr. Crols vervolgt dat er relatief grote dakramen worden aangebracht aan de achterzijde. Hij verwacht dat dat een onderwerp van discussie zal worden in de commissie. De heer Lebbink heeft wat minder moeite met de dakramen. Ze zijn redelijk verdeeld over het dakvlak. De voorzijde wordt ontzien van dakramen.
De windveren en gootdetails vragen aandacht.
Dhr. Crols vraagt of er een energiescan is uitgevoerd. Na het uitvoeren van een energiescan is beter te bepalen op basis van 'aanhaakbaarheid van het monument' wat te doen qua verduurzaming.

Mw. Oonk geeft aan dat, voor zover bij haar bekend is, er geen energiescan is uitgevoerd voor dit pand. Mw. Oonk geeft door dat de commissie graag ziet dat de heer Martijn Haitink, Adviseur Duurzaam Erfgoed ingeschakeld wordt om een en ander nader te bekijken (zoals bijdrage aan energiebesparing ramen en dak). Hij

heeft voor ons de energiescans voor diverse monumenten opgesteld en heeft veel ervaring met het verduurzamen van monumenten.

Mw. Erinkveld-Ras merkt op dat de windveren in twee delen zijn gemaakt. De materiaalkeuze voor de veerplaten is niet duurzaam. De detaillering wordt groter bij de daklijsten, doordat de veerplaten vrij dik op de sporen liggen. Door het harde materiaal ontstaat er een strak dakaanzicht. Het idee voor verduurzaming is plausibel, echter er is ander materiaal te bedenken dat beter aansluit bij verduurzaming. Er is behoefte aan verduurzaming, zodat minder energie wordt verbruikt, dat is heel goed, maar de wijze waarop het nu wordt voorgesteld is vrij nieuwbouw. Mw. Erinkveld-Ras vindt het belangrijk dat de gemeente een goed voorbeeld geeft. Het is fijn als er een duidelijke rapportage ligt van hoe dit gebouw te verduurzamen.

Dhr. Lebbink geeft aan dat er tegenwoordig minder dik materiaal is te verkrijgen, maar dan wel met dezelfde isolatiewaarde. Daarmee voorkom je dat bijvoorbeeld windveren breder en dakbeschot hoger moet worden. De commissie wil een te strak uiterlijk voorkomen.

Dhr. De Graaf is van mening dat het gebouw qua indeling van binnen erg hokkerig is, zowel beneden als op de bovenverdieping. Dat pleit ervoor om in de huidige situatie kritisch te kijken naar (inwendige) verbouwingen en renovaties.

Dhr. Doodeheefver vult aan dat het een rijksmonument betreft, waarvan de gemeente de eigenaar is en tevens vergunningverlener. Het is daarom zeker wenselijk dat dhr. Haitink een bezoek brengt om een en ander in beeld te brengen. Dat vraagt wel meer tijd, maar hier gaat het specifiek om het dak en de ramen. Immers ramen kunnen ook een bijdrage leveren aan het totale energieverbruik.

Dhr. Crols geeft als aandachtspunt mee dat bij dit soort aanvragen vaak goed beeldmateriaal ontbreekt, waardoor inzicht in de waarde van het historische pand moeilijk is te verkrijgen. Beeldmateriaal van de huidige situatie is onmisbaar. Het gebouw is gedateerd uit de 18e eeuw. Bouwhistorisch moet je dan weten wat er voor oud historisch materiaal in de kap zit. Dat is aan de hand van fotomateriaal boven water te krijgen of door te kijken op locatie.

Advies:

- Dhr. Haitink ter plaatse advies uitlaten brengen.
- CCE is geen voorstander van een te strak dakaanzicht.
- Bij de aanvraag goed beeldmateriaal aanleveren om beter inzicht van de waarde van het historische pand te verkrijgen.
- Dhr. Crols wacht eerst de bevindingen af van dhr. Haitink.

6. BNG Erfgoedprijs - Publieksprijs Oost Achterhoek

Mw. Oonk vertelt dat we met een grote groep Achterhoekers in een historische GSM bus naar Veenhuizen zijn vertrokken. Het was een erg leuke dag. We hebben vooraf veel campagne gevoerd voor de publieksprijs en dat heeft een positieve uitwerking gehad, want we hebben de publieksprijs gewonnen. Eindhoven heeft de juryprijs gewonnen.
Mw. Brethouwer vult aan dat uit het juryrapport bleek dat het voor de jury lastig was

om ons als drie samenwerkende gemeenten te beoordelen. Daarom zijn de drie gemeenten apart beoordeeld. Het was bijzonder karig wat ze eruit hadden gehaald. Een Achterhoekse vlag of de zwarte cross is niet eens genoemd. Ook in het filmpje dat werd gepresenteerd, is de Achterhoek merkwaardig neergezet. Eigenlijk heeft de jury niet gewaardeerd dat juist de samenwerking tussen de drie Achterhoekse gemeenten zo bijzonder is. Blijkbaar paste dat niet in het stramien, wat vreemd is, omdat het programma bol staat van het promoten van het 'samenwerken'. Kunst en Erfgoed was het thema. In de verschillende gemeenten is gekeken naar wat er is aan kunst en erfgoed. In Eindhoven zijn de kegels uitgelicht, de samenhang met erfgoed is hier lastig te maken, vindt mw. Brethouwer. Ze vervolgt dat het een bijzondere locatie was in Veenhuizen. De publieksprijs was heel bijzonder, veel stemmen zijn naar de Achterhoek gegaan. Geen geldprijs, maar wel de eer. We voelden ons gedragen door onze burgers.
Mw. Oonk sluit af dat de Gemeente Eindhoven BNG Erfgoedprijs als winnaar volgend jaar het congres moet organiseren. Het grootste deel van het gewonnen geld, wordt daar dan aan besteed. Voor ons was het nu een goed moment om mee te doen, omdat we nu ook nieuw erfgoedbeleid hebben. Kortom, een prima afloop op deze manier.

7. Open Monumentendag en Erfgoedprijs 2022

Op 10 en 11 september is het jaarlijkse Open Monumentendag weekend. Ook wordt dan weer de Erfgoedprijs uitgereikt. Stadt Bocholt heeft aangegeven graag weer een samenwerking aan te willen gaan. Er is subsidie aangevraagd bij Interreg voor die samenwerking en we hopen 1000 euro te ontvangen. Dit jaar is duurzaamheid het thema. Dan kunnen we onze gezamenlijke nieuwe brochure uitlichten. Een flink aantal locaties hebben zich al aangemeld voor openstelling. De openingslocatie is het Koppelhuis in Bredevoort.

8. Straatnaamgeving

A. Goossenspad:
Onlangs is het verzoek van dhr. Tonny Stoltenborg, gids van gangeskesroute, binnengekomen om het pad van Gall en Gall richting de bakker Heijerman te benoemen tot Goossenspad. Het gehele pad bestaat uit drie eigenaren. Eerste deel van Gall en Gall tot aan hoek garage van Klein Entink is in eigendom van de gemeente. Dat deel zou een naam kunnen krijgen.
Het verzoek is voorgelegd aan het ADW. Zij zijn in de geschiedenis van de locatie gedoken. In 1832 tot veel later woonde er een Salomon ten Bokkel, jeneverbrander, landbouwer en bestuursambtenaar. In 1934 noemt het adresboek de nummers 5 en 7 van de Hoekstraat als bewoners/ gebruikers, Klein Entink en Veldhuis/te Brake/Vaags. In 1961 op nr. 7 G. Klein-Hesselink en eerst in 1971 een J. Goosen. In de 70er/80er jaren woonde er wel een Tineke Goossens, politiek actief.
Het ADW komt met de volgende voorstellen: "Jeneverbranderspad" of "Ten Bokkelpad" of "Rozemapad". Schoenmaker Rozema woonde er namelijk eerder dan Goosen. Weliswaar aan de kant van de Hogestraat, maar toch!

Dhr. De Graaf vult aan dat nu de Albert Hein aan het uitbreiden is, het gängeskespad dat daar liep nu tijdelijk niet begaanbaar is. Nu wordt tijdelijk dit pad intensiever gebruikt bij rondleidingen en door toeristen. Echter dit pad heeft geen naam. In het verleden waren het allemaal hofkes en was het een zeer oud bewoningsgebied van Aalten. Weliswaar een idee om het in die richting te zoeken?

ACTIE: De commissie stelt voor om dit nader uit te (laten) zoeken door het ADW (dhr. Tenkink) in samenspraak met de initiatiefnemer dhr. Stoltenborg. Wordt vervolgd. (Mw. Lammers)

B. Locatie Ludgerschool
Het ADW ziet mogelijkheden om de schoolhistorie in de benaming te betrekken. Te denken valt aan Ambachtsstraat (maar die naam hebben we al) of de benaming van een leraar. De commissie kan zich vinden in de benaming, zoals dhr. Smilda of dhr. Kappers. De commissie gaat akkoord met de benaming ‘Smildapad’.

C. Belangrijke personen Aruba
Het verzoek past niet in onze straatnaamregeling. De commissie ziet de relatie niet met de gemeente Aalten en spreekt geen enthousiasme uit. Het verzoek wordt voor kennisgeving aangenomen.

9. 1572 expositie en andere activiteiten
Mw. Brethouwer licht toe dat ze bezig gaan met de voorbereiding van een drietal tentoonstellingen. De landelijke tentoonstelling bestaat uit een blok dat aan 4 zijden is bedrukt met de cijfers 1572. Op de zijkanten wordt de regionale geschiedenis met een fragment weergegeven. Dit zal eerst ook tentoongesteld worden in de hal van het gemeentehuis. In de tweede tentoonstelling wordt Gertrude van Middeldonk uitgelicht door middel van panelen. Hans de Graaf biedt hierbij een helpende hand. Daarnaast zijn we bezig met Regionaal archeologe mw. A. Luchtigheid om te bekijken hoe onze archeologie gerevitaliseerd kan worden met verhalen en hoe dit is te verbinden aan 1572. We zoeken naar een verbinding archeologie met het thema van het museum ‘Democratie en Vrijheid’. We hebben een aantal objecten die uit die periode stammen, die we extra uitlichten en bijvoorbeeld willen verbinden aan de brief van Willem van Oranje.
Dhr. De Graaf vraagt zich af of de opening van het project gecombineerd kan worden met een tentoonstelling, die toch al in de hal bij het museum staat. Dan is er immers een concrete aanleiding, waardoor meer publiek wordt getrokken.
De expositie mag ook in het gemeentehuis staan, het is leuk om het even een tijdje hier te hebben staan, geeft mw. Oonk aan. Zij meldt verder dat er bij de Provincie subsidie is aangevraagd voor de expositie en dat dit is toegekend.
Dhr. De Graaf duidt op het evenement dat is gepland op 15 oktober naar ’t Klooster, waar uitleg gegeven gaat worden over archeologie: te denken valt aan boringen en pollenonderzoek van de begroeiing die in de onderste lagen zijn te ontdekken. Mw. Oonk vraagt of de Archeo-hotspot hier ook komt te staan. Dhr. De Graaf weet dat niet, maar vindt het wel een leuk idee en neemt dit op met mw. Luchtigheid.

10. Omgevingswet – gemeentelijke adviescommissie
Mw. Oonk geeft aan dat in de vorige vergadering is besproken, dat voor een deel van de commissieleden de zittingstermijn is overschreden. We hebben het steeds vooruit geschoven in verband met de komst van de Omgevingswet. Ondanks dat het steeds wordt uitgesteld, is het nu wel goed om er een keer aan te beginnen. We moeten nu een voorstel naar de raad en het college doen, dan is het ook praktisch om namens de organisaties de nieuwe commissieleden mee te nemen. Mw. Oonk vraagt de leden wie er al overleg heeft gehad binnen de organisaties over wie nieuw af te vaardigen vanaf 1 januari 2023 (met uitzondering van dhr. Lebbink, die dhr. Van Duren onlangs heeft vervangen).

Dhr. Crols geeft aan dat hij zelf een andere rol gaat krijgen binnen het Gelders Genootschap. Hij kan nu nog niet concreet iets aangeven, maar half augustus weet hij meer en zal hij dit voorleggen aan mw. Oonk.
Dhr. Vrieselaar moet het nog aankaarten.
Mw. Erinkveld-Ras moet het nog aankaarten.
Dhr. De Graaf: geeft aan dat Daan Migchelbrink hem gaat vervangen.
Mw. Brethouwer (burgerlid) heeft een geschikt jong persoon die ze wil voordragen, echter vergaderingen op de maandag gaat helaas niet lukken. Vanuit de commissie is er geen bezwaar om op een andere dag te vergaderen.
Mw. Oonk sluit het agendapunt af met de vermelding dat de organisaties hierover ook per brief worden geïnformeerd in het najaar, maar het is goed als de leden zelf dit onderwerp vast aanhalen binnen hun organisatie, zodat kan worden nagedacht over een andere afgevaardigde.

ACTIE: bij de diverse organisaties een nieuwe afvaardiging voor de CCE bespreken en aandragen (leden van commissie)

11. Aantal nieuwe Erfgoedpanelen in voorbereiding
Dhr. De Graaf geeft aan dat de informatie voor het erfgoedpaneel over de molenstenen inmiddels bij de gemeente ligt. Er is een korte tekst met paneel en afbeeldingen over de Rosmolen aangeleverd. Ook is er een beslissing genomen over de plek waar de molenstenen komen te liggen. Verder zijn we nog bezig met een paneel bij de r.k.-begraafplaats aan de Piet Heinstraat. De tekst hiervoor moet nog ingeleverd worden.

12. Programma Vrijheid
Mw. Brethouwer licht toe dat provincie Gelderland het ‘Vrijheidprogramma’ heeft gestart. Dit programma is bij ons door Corona in het water gevallen, echter in andere regio’s is het programma wel op tijd gerealiseerd. Dat komt omdat Gelderland voor een deel in 1944 al is bevrijd. In het verleden ging het altijd verkeerd met de Achterhoek, als het ging om het uitdelen van subsidies. Het potje was verdeeld, als wij aan de beurt waren, wij zijn immers altijd een jaar later. Nu is de provincie in vijf regio’s (Rivierenland, Arhem, Nijmegen, Veluwe en de Achterhoek) verdeeld, dus de opzet is anders geworden. De provincie heeft nu besloten om voor deze vijf regio’s hetzelfde bedrag te reserveren. Het bedrag voor onze regio is alvast geclaimd, voordat ons programma al bekend was. Het is heel bijzonder dat 8 Achterhoekse gemeenten, 3 gemeenten uit de Liemers en 9 Duitse gemeenten hierin gaan samenwerken. Al die gemeenten hebben per inwoner bijgedragen aan het programma.

Bij de afronding van het programma 75 jaar Vrijheid is een Euregioprogramma opgesteld in overleg met de gemeenteambtenaren. Dat regioprogramma gaat uit van deze samenwerking. Wellicht dat nog de Duitse gemeenten Kleve, Rees, Stadtlohn en Ahaus aanhaken. Van de Nederlandse kant sluiten misschien nog aan Doesbrug, Zutphen en Lochem. Het bedrag dat de provincie heeft gereserveerd is zo’n € 150.000,-, dat bedrag moet worden gematched. De burgemeesters hebben aangegeven € 0,20 per inwoner in te leggen voor dit programma, dat komt neer op zo’n € 75.000,--, voor wat de Achterhoekse gemeenten betreft. Initiatiefnemers kunnen ook zelf een aanvraag indienen. Het programma is gebaseerd op een viertal

projecten met als thema ‘Verbinding’. Initiatiefnemers moeten deze projecten ondersteunen:
1e Vrijheidsroutes,
2e Vrijheidsmaaltijden,
3e Verbindend licht,
4e Ode aan de vrijheid (vrij project).
De gemeente Aalten is penvoerder en doet de centrale aanvraag voor deze vier projecten. Daarnaast kunnen initiatiefnemers aanvraag doen voor een van de vier projecten. De provincie is positief over het programma, dus het kan nu worden gecommuniceerd. Streven is dat we nu als eerste zijn met onze centrale aanvraag.

De provincie beoordeelt ook de aanvragen van de initiatiefnemers, een criterium is dat het programma moet aansluiten bij een van de vier projecten en dat de minimale begroting € 30.000,-- moet zijn. Mw. Brethouwer vult aan dat het bedrag per jaar beschikbaar is en dat het ook in dat jaar gerealiseerd moet worden, doorschuiven van het bedrag is niet mogelijk. Mw. Brethouwer zegt dat je dit als een extraatje moet zien, bovenop wat er altijd al was. De centrale projecten zijn erop gericht dat iedere gemeente er iets van merkt, dus creatief mee omgaan, zodat alle lokale partijen hier ook plezier van hebben. Bijvoorbeeld iedere gemeente heeft eigen routes, nu kunnen we deze routes verbinden met behulp van de subsidie of een vrijheidsroutekaart. Het is ieders verantwoordelijkheid om er slim mee om te gaan.
Dhr. De Graaf vindt dit een behoorlijk bedrag en reageert dat kleinere partijen dan niet de kans krijgen om zich aan te sluiten. De aanvragen moeten bovenlokaal zijn. Het mag niet alleen ten goede komen voor de eigen gemeente, dat maakt het wel lastig voor de kleinere en lokale partijen. Vanuit de gemeente Aalten nemen mw. Brethouwer en mw. M. Lettink (coördinator gemeente Aalten) het initiatief en ook voor vragen kan men bij hen terecht. Als het geld niet opgaat, dan gaat het weer terug naar de Provincie.

13. Rondvraag
Dhr. Doodeheefver heeft een algemene mededeling. In augustus is in het Steengroevetheater in Winterswijk weer een prachtig en aangrijpend stuk te zien over Judith van Dorth. Ze is in 1799 gefusilleerd op de Joodse Begraafplaats. Zij had een zijden sjaal om haar hals, deze is tijdens de executie om haar ogen gebonden. Bij opgraving en herbegraving is deze zijden sjaal behouden gebleven en teruggevonden en blijkbaar in 1938 geschonken aan het Onderduikmuseum. Volgens dhr. De Graaf is hier al eens naar gezocht, maar is toen niet gevonden. Mw. Brethouwer geeft aan dat haar dat niet bekend is, maar dat zij dit zal nagaan. Zou mooi zijn als we daar iets mee zouden kunnen doen tijdens bijvoorbeeld de opening.

ACTIE: nagaan of zijden sjaal is geschonken aan het museum (mw. Brethouwer).

14. Sluiting
De voorzitter bedankt iedereen voor hun komst en wenst een ieder een fijne zomervakantie toe.

De volgende vergadering vindt plaats op 19 september 2022.